

UETEN UUDU UETES UUDUADUET, UET VII VI UADU
have i Danmark, siger hun.
Klokken nærmer sig 14, og demonstra-

UDET UUDU UETADU, UET U UETUAGE I ANGEN
moddemonstration arrangeret af Antifa-
scistisk Aktion. Heriblandt er en gruppe

Dende over Amager
nød en øl, mens de fr
tetet med alt om Mel

Uddannet dansk-arabisk translatør blev afvist

Allan El-Zayat er Danmarks eneste autoriserede dansk-arabiske translatør, men han kan ikke blive optaget på Rigspolitets tolkeliste.

TOLKE

FRANK HVILSOM

Han har tolket for Danmarks domstole, Dansk Journalistforbund, forsvaradvokater og er censor og eksaminator på CBS i arabisk-dansk. Alligevel kan han ikke blive optaget på Rigspolitets tolkeliste.

»Jeg er blevet afvist med den begrundelse, at de ikke havde brug for flere arabiske tolke på listen«, siger Allan El-Zayat og slår ud med armene på sit kontor i villen i Gentofte ved København.

Rigspolitiet vil ikke kommentere afvisningen af Allan El-Zayat, men Bente Jacobsen, der forsker og underviser i tolkning på Institut for Erhvervskommunikation på Aarhus Universitet, kalder afvisningen barok.

»Rigspolitets liste er hemmelig, og derfor kan de skaffe og vælge med den, så vikle kan vide, hvorfor man ikke kan kom-

me på listen. Men vi er nødt til at kræve en offentlig tilgængelig tolkeliste, hvor man kan se, hvilke kvalifikationer folk har«, siger Bente Jacobsen.

Sammen med flere forsvaradvokater advarer Allan El-Zayat om, at tolkningen i det danske retssystem, specielt inden for de store indvandrersprog som arabisk og tyrkisk, risikerer at kompromittere retssikkerheden, fordi der ikke stilles krav om uddannelse eller certificering af tolkene.

»Mange tolkes sproglige formlen på både arabisk og dansk er særdeles mangelfuld, og samtidig har de ikke en autorisation, som de risikerer at miste, hvis de ikke overholder tolkeetikken. Nå jeg laver en opgave, er jeg meget bevidst om, at jeg ikke laver en fejl, som kan belaste en anden part, og som kan betyde, at jeg mister min autorisation, eller at jeg får en erstatnings sag på halsen«, siger han.

Der findes mellem fem og ti autoriserede dansk-tyrkske tolke i Danmark, og de kan på ingen måde nå at dække de rejsesager, som involverer borgere af tyrkisk herkomst. Blandt andet derfor kan Rigspolitiet ifølge en bekendtgørelse optage borgere, som behersker dansk i skrift og tale og har det pågældende sprog som sit modersmål, på tolkelisten. Derudover skal tolken have en pæn fremtræden, forståelse for det danske samfund og deltage et i etdagskursus om retssystemet.

Men ifølge Bente Jacobsen fra Aarhus Universitet bliver ansøgernes sproglige

BEKYMRET. Allan El-Zayat, der er Danmarks eneste autoriserede arabisk-danske tolk, er bange for, at det går ud over retssikkerheden, at der bruges mange uuddannede personer til tolkeopgaver i retssystemet. Foto: Janus Engel

forudsetninger for at optrede på tolkelisten hverken prøvet eller dokumenteret. Forskeren så derfor gerne, at Danmark etablerer en SU-berettiget kortvarig tolkeuddannelse efter norsk og svensk forbillede.

»I Norge viste en test af tolke, som havde fungeret i mange år, at ordforrådet både på norsk og fremmedsproget var mangelfuld«, fortæller hun.

Også et problem på hospitaler

Den norske regering indførte en etårig uddannelse målrettet tolkning i det offentlige, således at samfundets behov for tolke til enhver tid er dækket. Tolkene skal bestå en test, de bliver certificeret i op til fem niveauer, og de optræder på en offentlig tilgængelig tolkeliste, som kan findes på nettet.

FEM ÅRS STIL TRANSLATØR

Translatører er udkandidater fra universiteter og højskoler. Efterfølgende kan i autorisation eller fra Erhvervsstyrelsen. Translatører er en betagelse, som alle kan kalde oversætter.

Uddannelsen finder og kun inden for sprog tysk, fransk og engelsk. Det tager fem år at

»Problemerne er de væsenet. Undersøgelser i USA viser, at hvis ikke i tolke, kommer man i toner, fejl, diagnoser i nettinger, og det koster penge«, siger Bente Jacobsen. De konservativer behøver ikke et behov for at være specielt hellere udvide muligheden via afenskole kalfører formanden for valg, SF's Karina Dehn

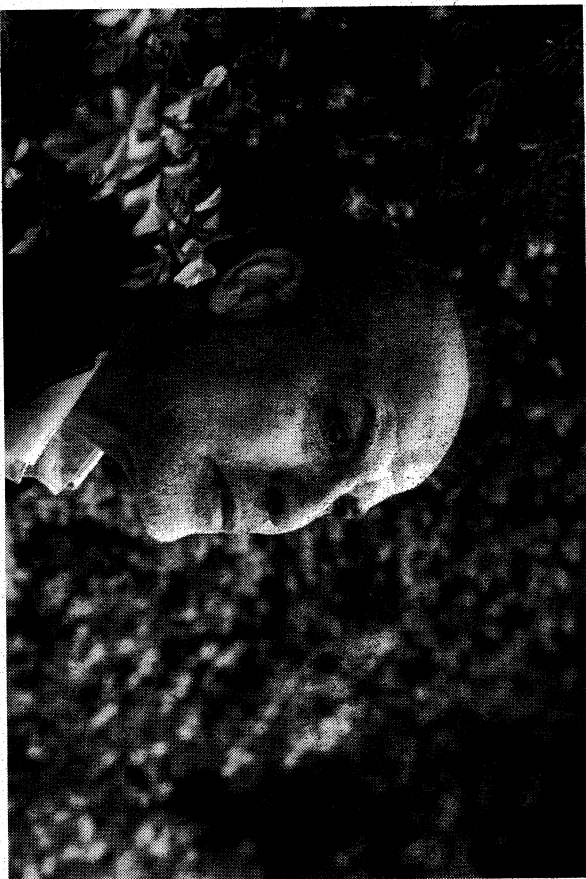
OVER ILLUMINERET, IOL AT UELIGE I ANUCI
moddemonstration arrangeret af Antifa-
scistisk Aktion. Heriblandt er en gruppe

UDLUC UVEI "RIBHOGSICUOI", IIVAI ION SAA UG
nød en øl, mens de fra scenen blev opda-
teret med alt om Melodi Grand Prixet på

UD EEPHAI CHI GACSI RIUGRITVA APOC IADUC AC
det sig registrere.
simon.reenbergt@pol.dk

Arabisk translatør blev afvist af Rigspolitiet

et kræve en
hvor man
alk har, si-
advokater
klningen i,
inden for
arabisk og
ittene rets-
es krav om
f folkene.
r måen på
leles man-
en autori-
te, hvis de
å jeg laver
om, at jeg
aste en an-
jeg mister
r en erstat-

BEKYMRET. Allan El-Zayat, der er Danmarks eneste autoriserede arabisk-danske tolk, er bange for, at det går ud over retssikkerheden, at der bruges mange uuddannede personer til tolkeopgaver i retssystemet. Foto: Janus Engel

autorisere-
ark, og de
e de retssa-
yrkisk her-
n Rigspoli-
plage bor-
rift og tale
om sit mo-
dover skal
n, forstæl-
delage et i
fra Aarhus
s sproglige

»I Norge viste en test af tolke, som havde fungeret i mange år, at ordforrådet både på norsk og fremmedsproget var mangelfuldt«, fortæller hun.

Også et problem på hospitaler

Den norske regering indførte en etårig uddannelse målrettet tolkning i det offentlige, således at samfundets behov for tolke til enhver tid er dækket. Tolkene skal bestå en test, de bliver certificeret i op til fem niveauer, og de optræder på en offentlig tilgængelig tolkeliste, som kan findes på nettet.

► FEM ÅRS STUDIER ► TRANSLATØRER

Translatører er uddannede kandidater fra universitetet. Efterfølgende kan man opnå en autorisation eller en beskikelse fra Ethvervæstytelsen. Translatør er en beskyttet titel. Men alle kan kalde sig tolk eller oversætter. Uddannelsen findes kun i Århus og kun inden for sprogene spansk, tysk, fransk og engelsk. Det tager fem år at blive translatør

»Problemerne er de samme i sundheds-væsenet. Undersøgelser fra Schweiz og USA viser, at hvis ikke man bruger dygtige tolke, kommer man til at lave fejlopera-tioner, fejl diagnoser og forkerte medici-ninger, og det koster hospitalsskatoren penge«, siger Bente Jacobsen.

De konservatives retsordfører Tom Behnke ser ikke et behov for, at tolke be-høver at være specielt uddannet. Han vil hellere udvide muligheden for, at tolkene selv via aftenskole kan opkvalificere sig, mens formanden for Folketingets Retsud-valg, SF's Karina Dehnhardt Lorentzen, vil

foreslå en test af landets nuværende tolke for at undersøge deres niveau.

»For ellers bliver vi ved med at diskutere, om der er et problem eller ej«, siger hun.

Forskeren Bente Jacobsen er i samarbej-de med en translatørforening i gang med at indhente dokumentation om dårlig og mangelfuld tolkning på det sociale, retli-ge og sundhedsmæssige område.

Rød bil – gul bil

Chefanklager Dorit Borgaard fra Køben-havns Polit erkender, at der kan være et problem med tolkes evner, men hun me-ner ikke, at det er hyppigt forekommen-de. Men i den verserede terrørsag mod herboende PKK-aktivister er foreløbig to tolke udskiftet på grund af manglende kompetencer.

Advokat Ertbil Kaya er forsvarsadvokat med tyrkisk baggrund og er derfor i stand til at opfatte, når fejlene opstår.

»Jeg sidder og krummer tæer nogle gange. I en sag for nylig oversatte tolken, at min klient sagde, at han havde set en bil. Her måtte jeg rette, at min klient havde sagt en gul bil. Det var vigtigt for ge-tingsbilen var rød. I mange sager kan et enkelt ord have afgørende betydning for afgørelse af sagen. Retssikkerheden er re-elt ud af kraft, hvis ikke de tiltalte har mu-lighed for at svare igen, og hvis der er nu-ancer, som ikke bliver oversat«, siger han. frank.hvilsom@pol.dk